

Oldu da Bitti Maşallah

– Sami Biber · 17 Ağustos 2021

OLDU DA BİTTİ MAŞALLAH.

8 Ağustos 1648 tarihinde Sultan İbrahim tahttan indirilmiş ve saray erkanının " Eee şimdi kim padişah olacak?" sorularının cevabına sıra gelmişti.

Üvey oğlu Osman'ın ölümünde oldukça büyük payı olan Kösem Sultan öz oğlu İbrahim'i de tahattan indirmişti ve herkes gözünü onun iki dudağına dikmişti. Acaba kimi " Padişah " Diye karşılarına çıkaracak ve " Aha size padişah. Haydi biat edin." Diyecekti.

Bu beklenti çok uzun sürmedi. Kösem Sultan henüz yedi yaşında olan torunu yani İbrahim'in oğlu Mehmet'i elinden tuttu ve " İşte padişahınız." Deddiği anda başta yeniçeriler olmak üzere herkes " Padişahım çok yaşa." Diye seslendiler.

Sonra bu yedi yaşındaki padişah sarayın içine alındı ve sadece sadrazam- şeyhülislam- ve vezirlerin katıldığı kısa bir biat töreni yapıldı.

Evet biat da tamamdı ama Kösem Sultan biliyordu ki bugün biat edenler yarın çok önemli bir sorunu bahane edip biatlarını geri alabilirlerdi: Bu önemli sorun ise yeni padişahın henüz sünnet olmamış olmasıydı.

Halife-i Ruy-i zemmin olarak tahta oturmuş olan bu çocuk padişah maalesef sünnetsizdi. Zaten Osmanlıda şehzadeler genelde hep geç sünnet olmuşladi. Dolayısıyla IV. Mehmet olarak tahta oturan çocuk padişah da sünnetsizdi.

Koskoca Osmanlı Devleti'nin Padişahı ve Tüm üslümanların halifesi " Çekin lan elinizi pipimden. Kestirmiyorum işte. Pipime elini sürenin boynunu vurdururum" Diyemedi. Kim bilir o bile çocuk olmasına rağmen bir Osmanlı Padişahına sünnetsiz olmayı yedirememişti belki de.

Tahta çıktığı gün alelacele sünnet oldu IV. Mehmet.

Olmasına oldu ama sorunlu bir sünnetti bu.

Osmanlı devletinde bir gelenek olması sebebiyle IV. Mehmet'in kirveliğini de kızlarağası yapacaktı. "Celali" namıyla maruf Kızlarağası İbrahim Ağa...

Sünneti yapacak olan cerrah usturayı vurup fazlalığı almış ve koskoca (pardon küçücük) padişahın ağzına lokum tıklıp " Oldu da bitti maşallah." Denmişti ama yolunda gitmeyen bir şey vardı. Padişah kan kaybediyordu. Kanaması kesilmiyordu. Öyle ki kan kaybından rengi sapsarı olmuştu ve herkes Kızlarağası İbrahim'i suçluyordu " Doğru tutmadı. Padişaha ihanet etti." Diye. Ama Kösem Sultan'ın has adamı olan bu şahsa hiç kimse dokunmaya cesaret edemediği gibi Kösem Sultan da bu aşırı kanamayı ondan bilmedi.

Hekimler bu kanamayı nasıl durduracaklarının telaşına düşmüşken iç oğlanlarından biri derhal bizzat kendi hazırladığı bir macunu padişahın pipisine sürüp kanamayı durdurdu. Böylece bir padişahımız tahta geçtiği gün " Sünnet şehidi" mertebesine ulaşmaktan alıkonuldu.

IV. Mehmet sünnet yaralarının iyileşmesi için bir hafta bekletildikten sonra Eyüp Sultan Camiinde düzenlenen kılıç kuşanma merasimi ile artık şer'an da Osmanlı Devletinin Sultanı ve İslam dünyasının halifesi olmuştu. (Kılıç kuşanma merasiminde genellikle Hz. Osman'a ait ve üzerinde Kayı boyunun amblemi olan kılıç kullanılırdı. Boyu o kılıç kadar ancak olan IV. Mehmet o kılıcı nasıl kuşandı o da ayrı bir merak konusudur bende.)

IV. Mehmet kılıç kuşandıktan bir iki gün sonra eski Sultan İbrahim boğdurularak öldürüldü. Maalesef bu boğdurma olayının baş kahramanı bizzat annesi Kösem Sultan ve adaşı olan Kızlarağası İbrahim Ağa idi.

Bir müddet sonra saray iki kadının müthiş bir mücadelesine sahne oldu. Bu kadınlardan bir padişahın büyükannesi Kösem Sultan diğeri ise annesi Turhan sultan idi.

İşte bu mücadele sırasında İbrahim Ağa bir kez daha sahneye çıktı.

Padişah IV. Mehmet'i zehirli bir ustura ile öldürecekti.

Burada tabii ki aklıma gelen bir soruyu yazmayı da ihmal etmeyeyim zira ustura malum bir tıraş aletidir. O sırada henüz dokuz yaşında olan bir çocuğun neresinin kılını usturayla tıraş edecekti işte orası kafama takıldı ama tarihler böyle anlatıyor malesef. Bir ihtimal saç tıraşı olabilir. Ya da - bilmem çocuklara da yapılır mı?- hacamat olabilir..

Neyse efendim.. Oldumolası İbrahim Ağadan kuşkulanan saray görevlileri bu usturayı ele geçirdiler ve onunla bir başkasını tıraş ettiler. Adam anında şişerek öldü.

Normalde İbrahim Ağa'nın başının vurulması gerekirdi ama Kösem Sultan araya girerek adamının canını kurtardı. İbrahim Ağa Mısır'a sürüldü.

Daha sonra bilindiği üzere Kösem Sultan torunu IV. Mehmet'i de ortadan kaldırmak istediysede Turhan Sultan'ın başarılı manevralarıyla bunu başaramadı ve kendi canından oldu.

Kösem Sultan'ın öldürülmesinden sonra Mısır'da yaşayan İbrahim Ağa da 1650 de öldürüldü.

Takvim Yaprakları 1675 i gösterirken Sultan IV. Mehmet iki şehzadesini birden sünnet ettirmeye karar verdi. Şehzadelerden Mustafa bu tarihte 11 diğer şehzade Ahmet 2 yaşındaydı.

İşte bu sünnet muhteşem Osmanlı'nın uhteşem sünnet düğünlerinden biri olmuştu.

Sünnet düğünün hazırlıkları 1674 yılında Edirne'de başladı ve altı ay sürdü. Evet sadece hazırlıklar altı ay sürmüştü.

Şenlik başlamadan 37 bin koyun ve dana, 5 bin kaz, 6 bin ördek getirildi ve kullanılmak üzere 4 bin ağaç sini, bin 400 büyük sahan, 30 büyük kazan, 3 bini çini, bin 500'ü cam olmak üzere 10 binin üzerinde tabak sağlandı.

Mısır Muhafızı Hüseyin Paşa'dan 150 oyuncu, 200 deve sürücüsü, binin üstünde de meşaleci istendi. Bundan başka çeşitli görevlerde kullanılmak üzere 300 tersane forsası seçildi. Dönemin önemli oyuncu grupları da şenliğe getirildi. 150 kişilik Mısır oyuncularının yanı sıra 200 kişilik Cevahir grubu ve Ahmet Ağa ve 300 kişilik ekibi ve yine Edirne'deki 100 kişilik Yahudi gösteri ekibi şenliğin her gününde gösteri düzenlemeleri için getirildi.

Şenlik alanı için Edirne'deki Yeni Saray'ın önündeki Sırık Meydanı olarak tanınan geniş alan seçilmişti. Bu alana yedi otağ kuruldu. Bunların bir bölümü padişah ve şehzade Mustafa için, bir bölümü de vezirler, şeyhülislâm ve öteki devlet ileri gelenleri içindi.

Gösteriler ikindi namazından sonra başlıyor, hava karardıktan sonra donanma şenliği ile birlikte gece yarısına kadar sürüp gidiyordu. Şenliklerin başlamasından 12 gün sonra bir perşembe günü, Sultan Selim Camiinde mevlid okutuldu ve aynı gün şehzadeler sünnet edildi.

Bu Sünnet düğünü tam on beş gün on beş gece sürmüştü ve padişahın iki şehzadesi dışında Edirne ve çevre illerde 8.000 çocuk ile 200 Müslümanlığa geçmiş insanın sünneti de bu on beş gün içinde – masrafı tamamen devlet kesesinden olmak üzere- sağlanmışti. Sünnet olan herkese bir takım elbise verilmesi bu masraflardan sadece biriydi.)

Resimler:

1- 1675 de sünnet olan III. Ahmet 1720 yılında dört şehzadesini birden sünnet ettirmişti. Bu minyatür o sünnet düğünü ile ilgili.

2- Osmanlı padişahlarının tahta oturduktan sonra kılıç kuşanma merasiminde kuşandıkları Hz. Osman'a ait üzerinde kayı Boyu amblemi olan ve Topkapı Sarayında sergilenen kılıcı.